

ČAJKO

Osvanulo je četvrti jutro kako sam ovde, u sobi ispunjenoj mirisom narandžine kore.

Čujemo zvuk točkova metalnih kolica na kojima voze hranu, niz dugi hodnik i glas servirke koja zastaje na vratima soba s pitanjem;

- Hoćete čajkuuu...?

Prva dva dana odbijale smo, cimerka i ja a onda, to njeno neobično tapanje čaju, toj toploj vodi bez ukusa, tamne boje, dalo je toliko slasti i mirisa da smo samo zbog toga počele ga piti iz onih teških, porculanskih, neuglednih šolja. Zvučni signal s radio - aparata je najavljuvao tačno vrijeme a mi smo, zbog servirke već naučile, da je ona, u približno isto vrijeme, oko 8h na našim vratima.

U sobi broj 2. cimerka leži na krevetu koji je tri koraka od moga. Priča mi, nakon što smo poslušale vijesti, šta je sanjala i kaže da joj je žao što se probudila jer je imala neki divan san. Ja se ne sjećam da li sam nešto sanjala samo mislim i to mi je važno, o protoku vremena i žarko želim da se nekako ubrza.

Svaki dan nam je skoro isti. U osam čajko, u 9h vizita, u 10h doručak, onda kunjamo do 13h. Ručak pa posjete, ko ih ima. Nakon posjete smo umorni od priče i odgovora kako smo, šta kažu doktori, koliko ćemo još biti u bolnici, šta pijemo od lijekova? Kad odu posjetioci opet uključim radio, mogu ga dohvatići desnom rukom jer ne mogu zbog povrede ustajati niti se okrenuti na bok. Cimerka kaže da joj se najviše sviđa muzika popodne koja ispunjava sobu pa uglavnom čutim da joj ne smetam. Ni cimerka se ne može pomjerati ni ustajati s kreveta, zbog operacije karlice i tako danima obe gledamo i mjerimo plafon. Samo su nam ruke slobodne i pokretne. Za sedmicu dana ispričale smo sav svoj život, jedna drugoj. Za sve te dane nikad nismo vidjele kako izgledamo osim što je ona primjetila moje ruke i nalakirane nokte, kad sam ih podigla ka plafonu kao da se hvatam za vazduh. I tako smo krunile dane...

Jedno popodne slušale smo neke elegične pjesme s radija i čitale. Mislim da nas je obe stigla sjeta i da su nas pjesme vratile u naše prošlo vrijeme i među neke drage ljude.

Moja cimerka koja je znatno starija od mene, što mi je sama rekla jer je ne vidim, počela je pričati o svom pokojnom suprugu koji je umro prije desetak godina:

2.

- Imali smo fin život. On je radio, ja nisam ali sam imala posla u kući i onda bismo poslije ručka išli nekad šetati, nekad samo sjedili i pičali ili išli u goste. Nismo imali djece, nije se dalo, eto...Jednom tako čujemo preko radija, dolaze naši poznati pjevači i mi odlučimo ići. Kupimo karte, ja izvadim iz ormara svoj fini kostim od tvida da ga prozračim. Ostalo još samo da odem kod frizera na hladnu trajnu. Moja draga... dva dana pred priredbu, ujutro, moj čovjek u fotelji čeka kafu, ja je skuhala, sipam u šoljice i pogledam, njegova glava nakriviljena i zavaljena na naslonjač....i gotovo, srce!

Tu je prekinula priču i dugo je čutala. Nisam ni ja ništa govorila samo je tih muzika ispunjavala sobu. Kad je konačno progovorila u glasu sam prepoznala podrhtavanje.Tihim glasom je rekla, kao za sebe, da želi da je svi puste na miru, da se kako reče, ugasi. Želi da što prije ode svome čovjeku jer zna da je on čeka.. Nikada ne bi došla u bolnicu ali je pala i polomila kosti i tako nemoćnu da se suprotstavi, donijeli su je u bolnicu.

Biranim riječima pokušavam da je utješim. Izredam sve što su pametni ljudi rekli o životu, čega se sjećam. Onda je pustim svojim čutanjem da odmori i od uspomena i trenutaka malodušnosti. Samo je muziku s radija povremeno prekidao glas spikera.

Kao da se sjetila naknadno jer je očigledno spiker trgnuo i podsjetio, kaže da je tog kognitivnog dana kad je suprug izdahnuo, isključila radio u svojoj kući i nikada do danas nije ga uključila i da nema namjeru. Nakon nekoliko rečenica o besmislu ovakvog života u postelji, u starosti i bolesti, u stvari u racionalizaciji odluke da se, kako reče, ugasi, tako što će sve manje jesti, piti, odbijati liječenje i pomoći fizioterapeuta da stane na noge, učutale smo i tako utonule u noć. Noći u bolnici su preduge, cimerka keže, traju ko „časni post“ (7 nedelja)!

Novo jutro se s vedrinom ušunjalo u naše sobe. Spiker radija, ovaj put ženski glas, poziva slušaoce da se jave u program, ako žele i ljudi se javljaju. Najviše su se žalili

3.

na skupoću lijekova, na male penzije i neke komunalne probleme. Zapazile smo da se niko ne javlja da kaže da je srećan. Usput sam pitala cimerku ko su bili njeni omiljeni pjevači za čiji koncert se spremala, s pokojnim suprugom i nije otišla? Nabrojala je nekoliko njih, te starije garde, razumljivo, s obzirom na njene godine. Žali, kaže Silvanu i Tomu, voljeli su gledati Miju i Čkalju, Fistiku i Karađoza pa sve do „Malog mista“, dr Luiđija i Bepine. Taj dan je prošao u nostalgičnom sjećanju gdje smo sve išle i šta smo voljele. Od Bonance do Romanse! Čitavih 50. godina života smo pretresle kao isljednici sopstvenih sloboda.

Servirka ponovo kao budilnik, prva otvara novi dan. Zveče šolje iz kojih se puši obojena voda, naš čajko!

Rukom dohvatom telefon sa ormarića pored kreveta i ispišem poruku, pošaljem na broj koji objavljuju u programu radija a on je u našoj sobi stalno uključen.

Protokol je obavljen, vizita, lijekovi, doručak...opet se oglasila žena (spiker), u programu i finim glasom pozdravljala slušaoce kojima je poželjela srećan put, onima koji putuju a bolesnima, da brzo ozdrave i da slušaju muziku jer je ljekovita. Opet se čula pjesma. Ja sam osluškivala reakciju cimerke pošto je nisam mogla vidjeti. Redale su se pjesme njenih omiljenih pjevača jer sam jutros, porukom zamolila ljude iz radija, da puste nekoliko pjesama za jednu ženu koja ih sluša, dok leži u bolesničkoj postelji. Nakon nekoliko pjesama kao slučajno sam primjetila da su baš sad, nekim čudom, njeni pjevači kao anđeli s neba, stigli da nas posjete. Bila je ganuta, potpuno! Jedva je progovorila. Kao da joj se duša zatalasala i vratila u njeno staro, ja!

Kasnije će mi reći, kad se malo smirila od prevelikog uzbuđenja, da je pjesma učinila, da kao na javi šeta poznatim ulicama sa svojim čovjekom, držeći ga ispod ruke, dok se on osmjehvao i ovlaš joj dodirivao prste. Tačno zna, u svakoj strofi, gdje su kad stajali, o čemu su tog dana razgovarali, činilo joj se da je samo pružila ruku, tog časa, da bi ga dohvatile jer je bio tu, stvaran. Uslijedio je dugi uzdah..sigurna sam i suze.

Popodne je proteklo u čuđenju, otkud da se baš danas čuju te pjesme koje ona i on

4.

vole? Mislim da je s radošću prihvatile moje objašnjenje, da se nekada dogode stvari koje mi nikada nećemo znati, otkud su i ko ih šalje? Možda neko od gore, neko drag, šalje poruku koju treba odgonetnuti.

Zvonio je njen glas tog popodneva drukčije, pričala je o svemu, bolje je jela i nevjerovatno je kakva je promjena nastupila. Muzika je učinila sve ono što bataljon ljudi nije mogao za deset godina njenog tugovanja.

Sledećeg dana nakon čajke u 8h, u viziti je rekla doktoru da prihvata vježbe s fizijatrom. Jedno njeno uho, rekla bih, stalno je bilo uz naš mali radio jer svaki put kad krene pjesma ona učuti da čuje, ko pjeva? Da ne bude sumnjivo nisam tog jutra slala poruku u radio s molbom za pjesme ali već treći dan sam napisala i poslala. Isti pjevači samo druge pjesme. I pustili su ih. Najprije čutanje, bura emocija, nostalgija pa čutanje i onda pita me, onako bojažljivo, da li se i meni sviđaju te pjesme koje smo čuli? Oduševila se kad sam joj čak i jedan refren otpjevala umjesto odgovora.

Sledećeg dana je prvi put ustala uz pomoć i sjela na krevet. Kad je uspjela da se uspravi i napravi korak-dva, dok je pridržavao medicinar, gledala je u mome pravcu i rekla mi:

- Tačno takvu sam te zamišljala!

Iako mi je glava bila imobilisana da je ne mogu pomjeriti lijevo ni desno, ni milimetar, u bilo kojem pravcu, nigdje, jer mi je kičma polomljena u saobraćajnoj nezgodi, ugledala sam je, prvi put. Oštре crte lica i koščato tijelo. Ostarila, prije vremena.

Sedmi je dan kako se moja cimerka pridigla na noge. Ja ležim još uvijek u istom položaju, nepomično. Samo ruke kao vjetrenjača se pomjeraju, gore - dole. Hvatom sebe u trenucima malodušnosti jer su u viziti rekli da ona, moja cimerka, danas ide kući. Ja ostajem do daljnog...

Čujem njen glas i zaključujem da je vesela jer sad već ima planove za proljeće,

5.

nabrama koje će cvijeće sijati, kad će krečiti kuću i ....Cijelo vrijeme dok se opraštamo muzika se čuje iz našeg malog radio aparata i ugrabim povoljan trenutak, zamolim je da mi ispuni želju:

- Molim te, obećaj mi da ćeš uključiti svoj radio kad dođeš kući i slušati muziku. Biće ti bolje. Ozdravićeš sigurno, potpuno!
- Obećavam! Uključiću, samo dok se raspremim i skuvam kafu. A ti meni sad obećaj nešto?!
- Da - rekoh.
- Da ćeš bar ponekad sjetiti se da ih nazoveš i kažeš im koje će pjesme pustiti za mene, ko što si i do sad! – i poče se glasno smijati, od srca, prvi put od kako smo zajedno, čula sam taj zvuk, svojstven samo ljudima a u tom grlenom smjehu prštala je radost što me uhvatila u malenoj, bezazlenoj prevari i što je do kraja odglumila da ne zna.

ŠIFRA: ČAJKO